

టాక్ షో కథలు

- కిరణ్ ప్రభ

గత పది సంవత్సరాలుగా, ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న లక్షలాదిమంది తెలుగువారిని అలరిస్తున్న కిరణ్ ప్రభ టాక్ షోలు, యు ట్యూబ్ లో 500 పైగా ఉన్న విషయం కౌముది పాఠకులకు తెలుసనే అనుకుంటున్నాము. కొంతమంది పాఠకులు ఆ టాక్ షోలకు అక్షరరూపం ఇస్తే బాగుంటుందని అడుగుతున్నారు. వారి సూచనలమేరకు ఆ టాక్ షోల నుంచి ఎంపికచేసిన కొన్నింటిని నెలనెలా ఇలా అక్షరరూపంలో మీకందిస్తున్నాము. ఈ టాక్ షోలను విని, వీటిని అక్షరీకరించిన వారు శ్రీ బొడ్డు సత్యనారాయణ(హైదరాబాదు). వారికి కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తూ, ఈ ప్రయోగం కౌముది పాఠకులకు నచ్చుతుందని ఆశిస్తున్నాము.

టంగుటూరి సూర్యకుమారి

నాలుగవ / చివరి భాగం

తెలుగు టాక్ సినిమాలు ప్రారంభమైన తొలి రోజుల్లోనే బాలనటిగా సినీరంగ ప్రవేశం చేసి, ప్రధాన నటిగా ఎదిగి దాదాపు 25 సినిమాల్లో నటించి, సినీ నటిగా కంటే గాయనిగా అద్భుతమైన పేరు తెచ్చుకొని, 20 ఏళ్ళ వయసులోనే గానకచేలీల ద్వారా అనేక సామాజిక కార్యక్రమాలకు విరాళాలు సేకరించి, 35 సంవత్సరాల వయసులో భారతదేశాన్ని వదిలి, శేష జీవితాన్ని ఐదేశీ గడ్డమీదనే గడిపిన నటి, గాయని, నృత్య కళాకారిణి, రంగస్థల నాటక రూపకర్త స్వల్పీయ టంగుటూరి సూర్యకుమారి గారి గురించిన ప్రత్యేక కార్యక్రమం నాలుగవ వారం చివరిభాగం.

క్రిందటి మూడు భాగాల్లో మనం తెలుసుకున్న విశేషాలు అతి క్లుప్తంగా గుర్తుతెచ్చుకొనితర్వాత ఈ నాటి విశేషాల్లోకి ప్రవేశిద్దాం.

1925 లో జన్మించిన టంగుటూరి సూర్యకుమారి గారు అలనాటి ప్రముఖ దేశభక్తుడు, రాజకీయ నాయకుడు ఆంధ్ర కేసరి టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు గారి తమ్ముడు గారి అమ్మాయి. ఆమె పుట్టుక, బాల్యం అంతా కూడా రాజమండ్రిలో జరిగింది. ఆ తర్వాత సినిరంగ ప్రవేశం, ఆ తర్వాత 35 సంవత్సరాల వయసు వచ్చేవరకు నివసించింది మద్రాస్ లో. ఆ రోజుల్లోని మిగతా సినీ నటీమణులకంటే భిన్నంగా గాయనిగా ఎదగడంలోనే ఎక్కువగా కృషి చేశారు సూర్యకుమారి గారు. స్వాతంత్రోద్యమం రోజుల్లో ఆమె పాడిన దేశభక్తి గీతాలు గొప్ప సంచలనం సృష్టించాయి. మొట్టమొదటి మిస్ మద్రాస్ గా ఎంపికైన తెలుగు అమ్మాయి కూడా సూర్యకుమారి గారే. ఆ తర్వాత రంగస్థల నృత్య నాటక ప్రదర్శనలు కూడా ప్రారంభించారు. 1959 లో ప్రముఖ హాలీవుడ్ దర్శకుడు హిచ్ కాక్ ఆహ్వానం మేరకు న్యూయార్క్ వెళ్లారు. న్యూయార్క్ లో ఉన్న రోజుల్లోనే కింగ్ అఫ్ ది డార్క్ ఛాంబర్ అనే ఆంగ్ల నాటకంలో పాల్గొని హాఫ్ బ్రాడ్ వే లో విశిష్ట నటీమణిగా పురస్కారాన్ని కూడా అందుకున్నారు. ఆ నాటక ప్రదర్శనలలో భాగంగానే దక్షిణాఫ్రికాలోని అనేక ప్రాంతాలను కూడా సందర్శించారు సూర్యకుమారి గారు 1962, 63 ప్రాంతాల్లో. ఇంతవరకు క్రిందటి మూడు వారాల్లో మాట్లాడుకున్నాము. ఇక్కడ నుంచి ప్రారంభించి మిగతా విశేషాలు ఈ రోజు తెలుసుకుందాం.

దక్షిణాఫ్రికాలో నాటక ప్రదర్శనలు ప్రదర్శిస్తున్నప్పుడు కూడా సూర్యకుమారిగారి ఆలోచన, మళ్ళా వెనక్కి అమెరికా వెళ్ళిపోయి ఆమె నటించిన హాఫ్ బ్రాడ్ వే నాటకాన్ని బ్రాడ్ వే స్థాయికి తీసుకువెళ్ళాలి అని. అందులో భాగంగా దక్షిణాఫ్రికాలో ప్రదర్శనలు అయిపోయాక వెనక్కు వెళ్లారు అమెరికాకు. ఆవిడ ఆ ప్రయత్నాల్లో ఉండగా మరొక ఇబ్బంది ఏమైందంటే, ఆమెకి ఇచ్చిన వీసా గడువు పూర్తయిపోవచ్చింది. వీసా పొడగింపు కోసమని దరఖాస్తు పెట్టుకున్నారు. వీసా దరఖాస్తు ఇంకా అనుమతించినట్టుగా ఆవిడకి వార్త రాలేదు. అందువల్ల అమెరికా వదిలేసి తాత్కాలికంగా, మళ్ళా వీసా వచ్చాక వద్దామనుకున్నారు. అమెరికా నుంచి ఫ్రాన్స్ వెళ్లారు. ఫ్రాన్స్ లో ఒక నెల రోజులు ఉన్నారు. ఈ లోగా అమెరికాలోనేమో ఆవిడ వీసా గురించినటువంటి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవి. ఆమెకి ఒక లాయర్ల యొక్క బృందం కూడా ఆమె వీసాని పొడగించడానికని ప్రయత్నాలు చేశారు. అప్పట్లో ఉన్నటువంటి సెనెటర్ హబర్డ్ హంఫ్రీ అని ఆయన సూర్యకుమారి గారికి పెద్ద అభిమాని, కింగ్ అఫ్ ది డార్క్ ఛాంబర్ నాటకం చూశాక. ఆయన కూడా కల్పించుకొని సూర్యకుమారిగారి అమెరికా వీసాని పొడగింపుకోసమని ప్రయత్నాలు చేశారు. ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసినా గాని వీసా పొడగింపు రాలేదు. సూర్యకుమారిగారు నిరాశ చెందకుండా ఫ్రాన్స్ నుంచి లండన్ వెళ్లడానికి నిశ్చయించుకొన్నారు.

ఇక్కడ చాలా విచిత్ర మేమిటంటే - భారతదేశం నుంచి వెళ్లారు, భారతదేశంలో ఆవిడకన్నీ ఉన్నాయి, అందరూ ఉన్నారు, మరి అమెరికాలో ఉండడానికి వీలుకానప్పుడు మళ్ళీ భారతదేశం వచ్చేసి ఆవిడ కార్యక్రమాల్ని కొనసాగించొచ్చు కదా అనే సందేహం మనకు వస్తుంది. కానీ, ఆమె మాత్రం విదేశీగడ్డమీదనే ఈ భారతీయ నృత్య ,సంగీతాన్ని ప్రచారం చేద్దామనుకున్నారు కాబట్టి ఆ పట్టుదల తోటే ఆవిడ మళ్ళీ భారతదేశం అనే ఆలోచన లేకుండా ఫ్రాన్స్ నుంచి లండన్ కి వెళ్లారు.

లండన్ కి వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ ఒక భారతీయ కుటుంబం ఆవిడకి ఆతిథ్యమిచ్చింది. ఆ భారతీయ కుటుంబంతో ఉండగా సూర్యకుమారిగారి, అప్పటికొక ఐదారు సంవత్సరాల క్రిందటి మిత్రురాలు. లూడిమిల్లా ప్రిమకోఫ్ అని ఆవిడ కూడా లండన్ లోనే ఉన్న విషయం అంతకు ముందే తెలుసు ఆవిడకి. ఈ లూడిమిల్లా ప్రిమకోఫ్ ఎవరంటే, సూర్యకుమారిగారు హిందీ సినిమాల్లో వేసేటప్పుడు , హిందీ సినిమాల్లో కళాదర్శకురాలిగా పనిచేస్తూ ఉండేవాళ్ళు. ఆవిడ వివాహం చేసుకుని లండన్ లో ఉన్నారు. ఆవిడే లండన్ కి కొంచెం శివారు ప్రాంతాల్లో ఉంటూ ఉండేవాళ్ళు. సూర్యకుమారి గారు లండన్ లో మళ్ళీ ఏం ప్రయత్నాలు చేద్దాము, ఏం చేద్దాము అని ఆలోచిస్తూ ఉండగా ఆవిడకి తెలిసిందల్లా నృత్యము, సంగీతము. వాటిల్లోనే తర్వాతి కార్యక్రమాలు ఎలా చెయ్యాలి, ఎలాగ స్థిరపడాలి అని ఆలోచిస్తున్న రోజుల్లో సమయమున్నప్పుడల్లా లూడిమిల్లా గారింటికి వెళుతూ ఉండేవాళ్ళు. ఆవిడ కూడా స్నేహితురాలి చాలా ఆతీయంగా ఆదరిస్తూ తనకి తెలిసినటువంటి మిత్రురాళ్లను కూడా పరిచయం చేశారు. ఇలా ఆ లూడిమిల్లా దగ్గరికివెళ్ళి మిగతా స్నేహితురాళ్లందరూ పరిచయమైన సమయంలోనే, మళ్ళీ వెనక్కు వెళ్ళడానికి అవకాశం లేదు అని తెలిశాక, లండన్ లోనే స్థిరపడాలి అనుకున్నప్పుడు ఆ మిత్రురాళ్ల సహాయం తోటి ఒక అపార్ట్మెంట్ ని అద్దెకు తీసుకున్నారు. అది 54 కెన్సింగ్ టన్ కోర్ట్ , లండన్, ఫ్లాట్ నెం.1 లోకి సూర్యకుమారి గారు 1964 ప్రాంతాల్లో వెళ్లారు. జీవితం ఎంత విచిత్రంగా ఉంటుందంటే - ఆవిడ 35 సంవత్సరాలు భారతదేశంలో ఉండి, మద్రాస్ లో కట్టుకున్న స్వంత ఇంట్లో పది పన్నెండు సంవత్సరాలు మాత్రమే ఉన్నారు .కానీ ఈ 54 కెన్సింగ్ టన్ కోర్ట్ లోకి ఆవిడ ఏమనుకొని వెళ్లారో కానీ ఆ తర్వాత

జీవితాంతం మరణించేవరకూ కూడా ఆవిడ 31 సంవత్సరాల పాటు అదే ఫ్లాట్ లో ఆ 54 కెల్వింగ్ టన్ కోర్ట్ , లండన్, ఫ్లాట్ నెం.1 లోనే ఉన్నారావిడ. తర్వాత వివాహమయ్యాక కూడా భర్త కూడా ఆమె దగ్గరికొచ్చారు కానీ ఆమె మాత్రం ఆ ఫ్లాట్ నుంచి బయటకు వెళ్ళలేదు.

సుమారుగా అదే 62,63 ప్రాంతాల్లో U.K , ప్రభుత్వంవాళ్ళు కామన్ వెల్త్ ఇమ్మిగ్రేషన్ ఆక్ట్ తీసుకొచ్చారు. ఆ ఆక్ట్ ముందు వరకూ కూడా కామన్ వెల్త్ దేశాలకు సంబంధించిన వాళ్ళవరైనా లండన్ లో స్థిరపడడానికి పెద్ద ఇబ్బందులు లేవు. సరిగ్గా సూర్యకుమారిగారు వున్నది ఆ ఆక్ట్ రావడానికి ముందు. అందువల్ల ఆవిడ లండన్ లో స్థిరపడడానికి ఏమి ఇబ్బందులు కలుగలేదు. ఆవిడ ఇక తదుపరి కార్యక్రమాలకోసం ప్రణాళికలు వేసుకుంటూ ఉండగా అమెరికాలో ఈవిడ నటించినటువంటి కింగ్ అఫ్ ది డార్క్ ఛాంబర్ నాటకాన్ని ప్రదర్శింపజేసిన దర్శకుడైన కృష్ణ షా అన్నాయన లండన్ వచ్చారు. ఎందుకు? ఆయన మరొక నాటకాన్ని తయారుచేశారు ఆ రోజుల్లో. కైండ్లీ మంకీస్ అని ఆ నాటకం. అమెరికాలో ఉన్న ధనవంతుడైన రచయిత మిల్టన్ హూడ్ వార్డ్ అని ఆయన రాసిన నాటకాన్ని ఆయనే కృష్ణ షా ని అడిగారు. ‘మీరు దీన్ని రంగస్థలం మీద ప్రదర్శించి పెట్టండి’ అని. అందులో భాగంగా లండన్ వచ్చినప్పుడు కృష్ణ షా మళ్ళీ సూర్యకుమారి గారిని కలుసుకున్నారు లండన్ లో. ఆ కైండ్లీ మంకీస్ అనే నాటకంలో కూడా భారతీయ పాత్రలుంటాయి. పార్వతీదేవి, బ్రహ్మ, శివుడు ఇలాంటి పాత్రలుంటాయి దాంట్లో. దానిలో పార్వతీదేవి పాత్రకి సూర్యకుమారి గారిని అడిగారు. ఆవిడ ఏమాత్రం అభ్యంతరం లేకుండా ఒప్పుకున్నారు. ఎందుకంటే ఆవిడ కూడా స్థిరపడడానికి చూస్తున్నారు. ఇంకా వేరే కార్యక్రమాలు ప్రారంభించలేదు. తన పాత దర్శకుడే కాబట్టి ఆ నాటకంలో వేయడానికి ఒప్పుకున్నారు. ఈ కైండ్లీ మంకీస్ అనేది 1965 మార్చి 15 వ తేదీన న్యూ ఆర్ట్స్ థియేటర్, గ్రేట్ న్యూ పోర్ట్ స్ట్రీట్ లో ఉంటుంది, అక్కడ వేశారు. నాటకానికైతే అద్భుతమైన పేరైతే రాలేదు కానీ సూర్యకుమారి గారికి చాలా పేరొచ్చింది. కొన్నివారాల పాటు , కొన్ని నెలల పాటు. అలా కొనసాగిన ఆ కైండ్లీ మంకీస్ ద్వారా సూర్యకుమారి అనే ఒక భారతదేశపు నటీమణి ఆంగ్ల నాటకంలో కూడా వేస్తున్నారు అని లండన్ లో ఉన్న వాళ్లందరికీ తెలిసింది. అది తర్వాత సూర్యకుమారి గారు స్థిరపడడానికి బాగా ఉపయోగపడింది.

ఆ నాటకం వేయడం అయిపోయాక ఆవిడ బి.బి.సి వాళ్లని కలుసుకున్నారు. బి.బి.సి.వాళ్లకు టెలివిజన్ కూడా ఉంది. ఆ రోజుల్లో 1965 లో ఆ టెలివిజన్ కోసమని బి.బి.సి. వాళ్ళు సూర్యకుమారి గారిని “భారతీయ నృత్య , సంగీత రీతుల గురించి ఏదైనా కార్యక్రమం చేయండి అది ప్రేక్షకులకి వివరించే లాగా, ఉండేలాగా మీరు చూపించండి” అని ఆవిడకొక అవకాశం ఇప్పించారు. వెంటనే గ్రేటర్ లండన్ కౌన్సిల్ వాళ్లేమడిగారంటే, “మీ కార్యక్రమాలు చూశాము చాలా బాగుంది. మీరో పని చేయండి.. భారతీయ నృత్య, సంగీత రీతుల గురించి ఒక వీడియో చేయండి ఈ లండన్ లో ఉన్నటువంటి స్కూళ్లవాళ్లందరికీ కూడా స్కూల్లో ఉండేటటువంటి విద్యార్థిని విద్యార్థులకి భారతీయ సంగీతాన్ని పరిచయం చేయడానికి , భారతీయ నృత్య రీతుల్ని పరిచయం చేయడానికి కూడా ఉపయోగపడేలాగా వీడియో రూపొందించండి” అనే ఆ ప్రణాళికని సూర్యకుమారి గారికి ఇచ్చారు. ఆవిడ తనకి తెలిసిన కళాకారుల్ని, వాద్యకళాకారుల్ని కొంతమందిని సమకూర్చుకొని వీడియో తయారు చేశారు. వీడియో అంటే అప్పట్లో కాస్సెట్. ఆ కాస్సెట్ నే తర్వాత దాదాపుగా ముప్పై , నలభై సంవత్సరాల పాటు లండన్ లో ఉన్నటువంటి పాఠశాలలన్నింటిలో కూడా ఈ భారతీయ నృత్య రీతులని పరిచయం చేయడానికి ఉపయోగించారు. ఈ విధంగా ఒక దాని తర్వాత ఒకటి, చిన్న చిన్న ప్రణాళికలే గాని, రావడంతో సూర్యకుమారి గారు లండన్ లో నిలదొక్కుకోడానికి మంచి అవకాశాలు దొరికినవి.

ఈ ప్రణాళికలన్నీ చేస్తున్న క్రమంలో ఆవిడకి చక్కటి స్నేహాలు ఏర్పడినవి. మైకేల్ ఫ్రెండ్ అనే ఆయన స్టేజి మేనేజర్ గా ఉండేవాడు. అలాగే కేశవ్ సారే అనే ఆయన తబలా వాయిచేవాడు. ఇలాంటి కళాకారులందరూ కూడా సూర్యకుమారి గారికి ఒక బృందంలాగా తయారైంది. దాంతోటి ఆవిడ అనుకున్న కార్యక్రమాల్ని ముందుకు తీసికెళ్ళటానికి వీలైంది. ఎలాగంటే, ఆవిడ ఇచ్చిన కాస్సెట్ చూసిన పాఠశాలల వాళ్ళందరూ కూడా సూర్యకుమారి గారిని “మీరు ప్రత్యక్షంగా వచ్చి మా పాఠశాలలో మీరు ప్రదర్శనలివ్వండి. మా పిల్లలకి డెమోస్ట్రేషన్ లాంటివి చెయ్యండి” అని పిలవడం ప్రారంభించారు. దాంతోటి ఆవిడ దాదాపుగా లండన్ లో ఉన్న అన్ని స్కూళ్ళనీ కూడా వెళ్లి తనకి తెలిసిన భారతీయ సంగీత, నృత్య రీతుల్ని పరిచయం చేయడం, ప్రత్యక్షంగా అక్కడున్నటువంటి విద్యార్థులకి ఆ ప్రాథమిక పాఠ్యాంశాల్ని బోధించడం ఇలాంటివన్నీ కూడా చేశారు. అక్కడ లండన్ లోనే కాకుండా ఆ చుట్టుపక్కల ఉన్నటువంటి యూరోపియన్ దేశాలైనటువంటి ఫ్రాన్స్, నార్వే, నెదర్లాండ్స్, స్పెయిన్ , ఇజ్రాయెల్ జిబ్రాల్టర్ , జెర్మనీ ఇలాంటి చోట్లన్నింటికీ వెళ్లి ఆవిడ ఈ ప్రదర్శనలిచ్చారు స్వంతంగా. దాంతోటి ఆవిడ అక్కడ ఒక అంతర్జాతీయ తార అయిపోయారు.

చూడండి ఎంత విచిత్రంగా ఉంటుందో జీవితం!! ఆవిడ భారతదేశంలో ఉండగానే పెద్ద సెలెబ్రిటీ, ఒక తార. అక్కడినుంచి అమెరికా వెళ్లిన రెండు సంవత్సరాల్లోనే మళ్ళా హాఫ్ బ్రాడ్ వే లో ఒక తారగా పేరు తెచ్చుకున్నారు. లండన్లో కొత్తగా జీవితాన్ని ప్రారంభించి అప్పుడు కూడా రెండు మూడు సంవత్సరాల్లోనే ఆ చుట్టూ పక్కలున్నటువంటి దేశాలన్నిటిలో కూడా పర్యటించి అక్కడ కూడా అంతర్జాతీయ తారగా పేరు తెచ్చుకున్నారు. ఒక మహిళ వంటరిగా ఉన్నప్పటికీ కూడా ప్రతిభ, పట్టుదల ఉంటే ఎన్ని సాధించవచ్చు అనడానికి ఉదాహరణ సూర్యకుమారి గారి జీవితమే!!

1965 లో ఇవన్నీ ప్రారంభించాక అక్కడినుంచి దాదాపుగా తర్వాత పాతిక సంవత్సరాల పాటు తన కార్యక్రమాల్ని వివిధ రూపాల్లో లండన్ లోనూ , ఆ చుట్టూపక్కల దేశాల్లోనూ ఆవిడ కొనసాగిస్తూ వచ్చారు. ఆవిడకి ఓపిక ఉన్నంతవరకు, దాదాపుగా డెబ్బై సంవత్సరాల వయసు వచ్చేవరకు కూడా, ఈ కార్యక్రమాలను కొనసాగించారు.

ఆ తర్వాత ఎలా జరిగిందంటే..

ఆవిడ కార్యక్రమాలను ప్రదర్శించడంలో భాగంగా ఆ లండన్ లో ఉన్న రాణీ గారి వాసంలో కూడా రెండు సార్లు 1968 లో ఒకసారి, 1972 లో ఒకసారి ఆవిడ బకింగ్ హాం పాలస్ కి వెళ్లి అందులో కూడా ప్రదర్శనల్ని ఇచ్చారు. ఆ తర్వాత ఆ పరిచయం కొనసాగింది. బకింగ్ హాం పాలస్ కి ఆ బ్రిటిష్ రాణి గారి దగ్గరికెళ్లడానికి సూర్యకుమారి గారికి ఎప్పుడూ కూడా అనుమతుండేది. ఎప్పుడైనా ఆవిడ వెళ్లగలిగేవాళ్ళు.

ఆ రోజుల్లోనే, 1969 లో, మహాత్మాగాంధీ శత జయంతి వచ్చింది. అప్పుడు లండన్ లో సేంట్ పాల్స్ కాథెడ్రల్ లో ఒక ప్రత్యేక కార్యక్రమాన్ని ఇచ్చారు. ఆవిడ మహాత్మాగాంధీ గురించి చాలా పాటలు పాడారు. కొన్ని నృత్యాలను కూడా సమకూర్చుకొని ఒక ప్రత్యేక కార్యక్రమాన్ని ఇచ్చారు. దానికి ముఖ్య అతిథిగా వచ్చింది భారతదేశానికి చిట్టచివరి వైస్ రాయ్ అయిన లార్డ్ మౌంట్ బాటెన్. ఆయన సమక్షంలో ఈవిడ ఆ మహాత్మాగాంధీ శత జయంతి సందర్భంగా ప్రత్యేక కార్యక్రమాన్ని చేస్తే, దాన్ని తర్వాత ఎల్.పి. రికార్డుగా, గ్రామఫోన్ రికార్డుగా విడుదల చేశారు. మధ్యమధ్యలో మహాత్మాగాంధీ మాట్లాడినటువంటి మాటల్ని కూడా పెట్టారు. ఆ విధంగా మహాత్మాగాంధీ మాటలతో పాటుగా తన కార్యక్రమాన్ని కూడా కలిపి ఒక ఎల్.పి.గా విడుదల చేసేటటువంటి అరుదైన అవకాశం, అరుదైన గౌరవం, అరుదైన గుర్తింపు టంగుటూరి సూర్యకుమారి గారికి దక్కింది.

1960 చివర్లో అంటే 68 ,69 ప్రాంతాల్లో సూర్యకుమారి గారికి మరోకరి నుంచి కూడా ఆహ్వానం వచ్చింది. వాళ్లెవరు అంటే, జార్జ్ హారిసన్ అని అప్పట్లో ఉన్నటువంటి ప్రముఖ సంగీత బృందం బీటిల్స్ నుంచి ఆహ్వానం వచ్చింది. తమతో కలిసి సంగీత ప్రదర్శనలో పాల్గొనమని. అదెలా వచ్చిందంటే, జార్జ్ హారిసన్ అనే ఆయన అప్పట్లోనే ఈయన భారతీయ తత్వం వైపు, భారతీయ వేదాంతం వైపు , ఈ భారతీయ మెడిటేషన్ వైపు ఆకర్షింప బడుతూ వచ్చారు. అందులో భాగంగా ఆయన భారతదేశాన్ని కూడా సందర్శించి , ఋషుల్ని వాళ్ళని సందర్శించి చాలా చేశారు ఈ జార్జ్ హారిసన్. పండిట్ రవిశంకర్ (సితార్) ని కూడా తమ బీటిల్స్ తో కలిపి ప్రదర్శనలో ఉండేలాగా చేశారు. ఈ బీటిల్స్ లో ఉన్నప్పుడు ఆయన ఈ భారతీయ తత్వానికి ఆయన ఆకర్షింపబడ్డారు కాబట్టి ఆయనకీ తెలుసు సూర్యకుమారి గారు ఏమిటి సూర్యకుమారి గారి యొక్క ప్రతిభ ఏమిటి అని.

ఇవన్నీ గమనిస్తే చాలా ఆశ్చర్యంగా ఉంటుంది!! ఒకసారి వెనక్కెళ్ళి అలా జరిగుంటే ఎలావుండేది, ఇలా జరిగివుంటే ఎలా ఉండేది అని ఊహించుకుంటుంటే చాలా ఆశ్చర్యంగా ఉంటుంది. ఎందుకంటే, సూర్యకుమారి గారు ఒక వేళ బీటిల్స్ లోకి వెళ్ళివుంటే, మరొక విధమైనటువంటి గుర్తింపు వచ్చివుండేది ఆవిడకి. అలాగే ఆవిడ అమెరికాలోనే ఉండి, వీసా పొడిగింపు జరిగి ఉంటే అంతర్జాతీయ రంగస్థలం మీద అద్భుతమైన పేరు తెచ్చుకున్న తొలి తెలుగు అమ్మాయిగా చరిత్రలో నిలిచిపోయి ఉండేవారు. ఇప్పటికీ కూడా ఆ పేరుంది అనుకోండి. అలా జరుగలేదు కాబట్టి సూర్యకుమారి గారు తర్వాత కార్యక్రమాల్ని కొనసాగించారు.

ఈ బీటిల్స్ నుంచి ఆహ్వానం వచ్చినప్పుడు ఆవిడ చెప్పారు “నాకు స్వేచ్ఛ, స్వాతంత్ర్యం ముఖ్యం. డబ్బులు ముఖ్యం కాదు. పేరు ముఖ్యం కాదు. నేను అనుకున్న పనిని నేను అనుకున్నటువంటి పంథాలో, నేను ఆనందించేటటువంటి క్రమంలో చెయ్యాలి” అని ఆవిడ బీటిల్స్ నుంచి వచ్చినటువంటి ఆహ్వానాన్ని సున్నితంగా తిరస్కరించారు. ఇది 1969, 70 ప్రాంతాల్లో.

1973 అక్టోబర్ 22 సూర్యకుమారి గారి జీవితంలో మరొక గొప్ప మలుపు. అదేమిటంటే, ఆవిడ వివాహం. 1973కి సుమారుగా సూర్యకుమారి గారికి 46 సంవత్సరాలు. తనకంటే 18 సంవత్సరాలు పెద్దవాడైన ఆంగ్లేయుడు, 64 సంవత్సరాల హెరాల్డ్ ఎల్విస్ ని వివాహం చేసుకున్నారు. అది ఎలా జరిగింది అంటే - సూర్యకుమారి గారు ప్రదర్శనలు ఇచ్చే క్రమంలో తన బృందంతోట, కేవలం పాఠశాలలకే కాకుండా, ఒకసారి పేరొచ్చాక లండన్ లో

ఉన్నటు ఈ రంగస్థల ప్రదర్శనలిచ్చే ఆడిటోరియం లో, ఆవిడ తన శిష్యబృందం తో తన కార్యక్రమాల్ని ఇస్తూ ఉండేవాళ్ళు. అలా ఒక కార్యక్రమాన్ని ఆడిటోరియం పక్కన ఇంకొక హాల్ లో ఒక కళా ప్రదర్శన జరుగుతోంది. ఆ కళా ప్రదర్శన చాలా విచిత్ర మైనది. పింగాణీ వస్తువుల మీద, లోహాల వస్తువుల మీద విచిత్రమైన కొత్త రకమైన డిజైన్ లు చేసిన ఒకాయన ప్రదర్శనలిచ్చారు. అక్కడ ఇద్దరికీ పరిచయమైంది. ఆ విచిత్రమైన సరికొత్త కళాత్మకమైనటువంటి ఆ ఆర్ట్ ని ప్రారంభించినాయన పేరే హెరాల్డ్ ఎల్విన్. ఆయనకీ, సూర్యకుమారి గారికి పరిచయమైంది 65, 66 ప్రాంతాల్లోనే.. ఒక ఆరేడు సంవత్సరాల సుదీర్ఘమైనటువంటి స్నేహం అనంతరం 73 అక్టోబర్, 22 న వివాహం చేసుకున్నారు. హెరాల్డ్ ఎల్విన్, సూర్యకుమారి గారు ఉంటున్నటువంటి ఆ 54 ,కెల్వింగ్ టన్ కోర్ట్ , లండన్, ఫ్లాట్ నెం.1 ఇంట్లోకే, వచ్చారు.

ఎవరు ఈ హెరాల్డ్ ఎల్విన్? ఆయన నేపథ్యం ఏమిటి? ఏ దేశం ఆయన? అలాంటి విశేషాలన్నీ కూడా చాలా ఆసక్తి కరంగా ఉంటాయి.

ఈ హెరాల్డ్ ఎల్విన్ కూడా ఆంగ్లేయుడే. లండన్ కి చెందినాయనే. చిన్నప్పట్నుంచి ఆయనకూడా చాలా స్వేచ్ఛాప్రియత్వం ఎక్కువ. కళాత్మక భావాలెక్కువ గా ఉండేవి. వాళ్ళ సోదరుడు ఈ హెరాల్డ్ ఎల్విన్ చనిపోయాక అంటే తర్వాత 15 సంవత్సరాలకి ఆయనొక వ్యాసం రాశారు. ఆ వ్యాసంలో ఆయన గురించినటువంటి వివరాలిచ్చారు. అదేమిటంటే హెరాల్డ్ ఎల్విన్ చిన్నప్పట్నుంచి కూడా బ్రహ్మాండంగా ఏమి చదువుకోలేదు. ఎక్కువగా ఆయనకీ కళలంటే ఆసక్తి ఉండడంతోటి అలెగ్జాండర్ కోర్డా అనే ఒక సినీ నిర్మాత. సినీ దర్శకుడు దగ్గర సహాయకుడిగా చేరారు. ఆయన దగ్గర పనిచేస్తూ ఉండగా కొన్ని రోజులకి ఆయనకు ఉండబుద్ధికాలేదు. అక్కడినుంచి వేరేచోటుకి వెళదామనుకున్నారు. అలెగ్జాండర్ కోర్డా అన్నారు “నువ్వు అలా వెళితే ఎలా? నువ్వు చాలా బాగా పని చేస్తున్నావు. నా దగ్గర తర్వాతి సినీమాలకి నీకు ఇప్పుడిస్తున్న జీతం కంటే రెట్టింపు జీతమిస్తాను ఉండు” అని. ఆయన చెప్పిన సమాధానమేమిటంటే “నువ్వు రెట్టింపు జీతమిస్తే గనక నేను రెట్టింపు బానిసనవుతాను నీ దగ్గర. నాకీ పనిచెయ్యాలని లేదు నాకింకేదో చెయ్యాలని ఉంది” అని. ఇంట్లో వాళ్ళందరూ పోనీ ఇప్పుడైనా ఇంకో వేరే ఉద్యోగం వెతుక్కుంటాడులే అనుకున్నారు వాళ్ళందరికీ ఆశ్చర్యపడేట్టుగా ఆయనేమి చెప్పాడంటే “నేనా సినీమాల్లో పనిచేసేటప్పుడు కొంచెం డబ్బులు మిగిల్చుకున్నాను. ఈ డబ్బుల తోటి ఒక రాలీ సైకిల్ కొనుక్కుంటాను. సైకిల్ కొనుక్కొని యూరప్ అంతా నేను తిరుగుతాను” అని. ఇంట్లో వాళ్ళు ఆశ్చర్యపోయారు. ఎలాగూ చెప్పిన మాట వినడు తన ఇష్టమొచ్చినటువంటి పనే చేస్తాడు అని ఆ హెరాల్డ్ ని వదిలేశారు. ఆ విధంగా ఆయన కొనుక్కున్నటువంటి రాలీ సైకిల్ తో యూరప్ లోని దేశాలన్నీ కూడా తిరిగి ఒక పుస్తక రాశాడాయన. Guide to the 26 languages of Europe అని. ఆయన రాసిన పుస్తకాలన్నీ ఇప్పటికీ కూడా అమెజాన్ లో దొరుకుతాయి, తిరిగి వచ్చాక ఇంట్లో వాళ్ళు మళ్ళీ ఉద్యోగం చూసుకుంటాడేమో అనుకుంటే ఆయన అన్నాడు “నాకు చర్చి లో మౌత్ ఆర్గాన్ వాయిచాలని ఉంది. అక్కడికి వెళతాను” అని. ఆ పని కొన్ని రోజులు చేశాడు. దాని తర్వాత కొత్తరకమైన గృహోపకరణాలు, ఫర్నిచర్ ఇలాంటి వన్నీ కూడా డిజైన్ కొన్ని రోజులు చేశాడు. ఇలా ఆయనకీ నచ్చినటువంటి పని, నచ్చినటువంటి విధానంలో జీవిస్తూ చివరికి ఆయన మరో కళాత్మకమైనటువంటి పనినెన్నుకున్నారు. అదేమిటంటే పింగాణీ ప్లేటుల్ని బాగా వేగంగా తిప్పుతూ దానిమీద కుంచెతో గాని లేకపోతే లోహంతో చేసినటువంటి వాటితో గాని ఒక ఆర్ట్ లాంటిది చెక్కడమన్నమాట. దాంట్లో ఒక ప్రత్యేకతని సంతరించుకొని యూరప్ దేశాలకి వెళ్లారు. ఇదంతా కూడా 1940 ప్రాంతాల్లో. అలా ఆయన ప్రయాణంలో నార్వేకి వెళ్ళినప్పుడు రెండో ప్రపంచ యుద్ధమొచ్చింది. ఆయన నార్వేలో చిక్కుబడిపోయారు. నార్వేని హిట్లర్ కబళించిన రోజుల్లో, అక్కడి నుంచి తప్పించుకోడానికని, ఆయనకున్న పరిచయాలతోటి అక్కడున్న రష్యన్ అంబాసిడర్ ఒకాయన్ని కలుసుకొని ఆయన ద్వారా ఎలాగైతే నార్వే నుంచి లండన్ రాలేకపోయారు కానీ మాస్కో వెళ్లారు. ఆయనకున్న పరిచయం ద్వారా అక్కడున్న అంబాసిడర్ నడిగారు “మరి నేనిక్కడ చిక్కుకుపోయాను. ఏదైనా ఉద్యోగముంటే ఇవ్వండి” అని. ఆయన “నీకు సరిపోయేటటువంటి ఉద్యోగం ఏమీలేదు ఒకే ఒక ఉద్యోగముంది అదేమిటంటే నైట్ వాచ్ మాన్ ఉద్యోగం. చేస్తావా?” అని చెప్పారు. అంతకంటే కావాల్సిందేముంది? “నాకు నైట్ వాచ్ మనే కావాలి” అన్నారు ఎల్విన్. ఆయన ఎందుకు నైట్ వాచ్ మాన్ గా ఉండడానికి ఒప్పుకున్నారంటే రాత్రిపూట గనక ఉంటే పగలంతా రష్యన్ వీధులలో తిరిగి వాళ్ళ జీవన విధానాల్ని గమనించవచ్చు. దాంతో పుస్తకం రాయొచ్చు అని. అక్కడి అనుభవాలలోటి కాకినీన్ మాస్కో అనే పుస్తకం కూడా రాశారు. అక్కడ ఉండగానే ఆయనకీ వాయొలెట్టా ప్రోకోరోవా అనేటటువంటి ఒక బోల్షాయి బ్యాలెట్స్ నటీమణి పరిచయమయ్యారు. ఆవిడ్ని వివాహం చేసుకొని అక్కడుంచి లండన్ రావడం అంత తేలిక కాదు. ఎలాగైతే మొత్తానికి ఆయన ఉన్నటువంటి రాజకీయ ఈ పరిచయాల్ని, వాటిని ఉపయోగించుకొని లండన్ వచ్చారు వాయొలెట్టా తో కలిసి. ఆమె వాయొలెట్టా ఎల్విన్ అనే పేరుతోటి లండన్లో చాలా నాటకాలు వేశారు. ఈవిడ గురించి కూడా మీకు అంతర్జాలంలో చక్కటి సమాచారం దొరుకుతుంది. అయితే వాళ్ళ వివాహం ఎక్కువ

రోజులు కొనసాగలేదు. ఒక ఐదు సంవత్సరాలలో, ఆరు సంవత్సరాలలో మాత్రం కలిసిఉన్నారు ఆ తర్వాత విడిపోయారు. ఆ తర్వాత మళ్ళా హెరాల్డ్ ఎల్విస్ మామూలే. ఆయన ఇష్టమొచ్చినట్లు పనులు చేయడం, అలాగే ఈ కళాత్మకమైనటువంటి పింగాణీ దానిమీద బొమ్మలు వేయడం ఇలాంటివాటితోటి ఆయన కొనసాగుతున్న రోజుల్లోనే మన సూర్యకుమారి గారికి పరిచయమవ్వడం , 1973 లో వాళ్ళ వివాహం జరగడం జరిగింది.

అక్కడ్నుంచి ఆయన సూర్యకుమారి గారి కార్యక్రమాలకి సంబంధించిన ఈ పరిపాలనా విభాగం ఇలాంటి వన్నీ కూడా చూస్తూ ఉండేవాళ్ళు. వీ, అందర్నీ సమీకరించడం, ఈ ప్రదర్శనశాలలకు కావాల్సిన ఏర్పాట్లు చేయడం, మిగతా వాళ్ళతో మాట్లాడటం ఇలాంటివన్నీ కూడా ఈ హెరాల్డ్ ఎల్విస్ చూసుకుంటూ ఉండేవాళ్ళు. 1973 లో వివాహమయ్యాక సూర్యకుమారి గారు 1975 లో ఆంధ్రదేశానికి వచ్చారు. ఆవిడ జీవిత చరిత్రంతా చదువుతుంటే 59 లో భారతదేశం వదిలి, అమెరికావెళ్లి అక్కడ్నుంచి ఫ్రాన్స్, అక్కడ్నుంచి లండన్, వివాహం , అక్కడి ప్రదర్శనలు ఇవన్నీ జరుగుతున్న రోజుల్లో ఎప్పుడూ మళ్ళీ భారతదేశానికి వచ్చినటువంటి దాఖలాలు కనపడలేదు. మరి నేను చదవని దాంట్లో ఎక్కడైనా ఉందేమో కానీ, నాకు తెలిసిన సమాచారం ప్రకారం అయితే 59 తర్వాత భారతదేశానికి సూర్యకుమారి గారు వచ్చింది 1975 లోనే అయిఉంటుంది. అదికూడా దేశానికి వచ్చారంటే, హైదరాబాద్ లో ప్రథమ ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలు జరిగినవి. మండలి వెంకట కృష్ణారావు గారు అప్పట్లో ఉన్న విద్యాశాఖ మంత్రి. ఆయన ఆధ్వర్యంలో జరిగిన ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలకు ప్రత్యేకంగా లండన్ నుంచి సూర్యకుమారి గారిని పిలిచారు, మా తెలుగు తల్లికి మల్లెపూదండ పాట పాడడానికి. అంతకు ముందు ఆవిడ భారతదేశంలో ఉండగా ఈ మాతెలుగు తల్లికి మల్లెపూదండ పాటకి ప్రాచుర్యం తెచ్చింది సూర్యకుమారి గారే. అందుకని మండలి వెంకట కృష్ణారావు గారు గుర్తు పెట్టుకుని ఈవిడని ప్రత్యేకంగా లండన్ నుంచి పిలిపించారు.

ఇంకొక చిన్న సంఘటన ఏంజరిగిందంటే - ఈవిడ లోపల వేదిక మీద పాడుతున్నారు. విపరీతంగా ఉన్నారు ప్రేక్షకులందరూను. బయట గేట్ దగ్గర్నుంచి వెళ్ళడానికి ఒక పెద్దాయన కస్తాలు పడుతున్నారు. ఎవరూ లోపలికి రానివ్వటం లేదు ఆయన వేషధారణ చూసి. ఆయనే ఈ మా తెలుగు తల్లికి మల్లెపూదండ పాటని రాసినటువంటి శంకరంబాడి సుందరాచారి గారు. ఆరుద్ర గారు తన పుస్తకంలో రాసుకున్నారు, అక్కడే ఉన్నారట ఆరుద్రగారు, ఆయన కూడా గేట్ లోంచి లోపలికి వెళ్ళబోతున్నారు. ఇలా ఈయన్ని ఆపేయడం చూసి చెప్పారట “అదిగో లోపల పాట పాడుతున్నారు చూడండి మా తెలుగు తల్లికి మల్లెపూదండ.. ఆ పాట రాసింది ఈయనే. ఈయనను లోపలికి పంపించండి” అని ఆరుద్ర గారు చెప్పి ఆయన్ని కూడా తీసికెళ్ళారట. తర్వాత ఆయన్ని వేదికమీద కెక్కించారు. విచిత్రం చూడండి.. ఒక్కొక్కరి జీవితం ఏయే మార్గాల్లో వెళుతుంది అనడానికి. ఇది 1975 లో జరిగింది. సరిగా అప్పటికి 30 సంవత్సరాల కిందట దీనబంధు అనే సినిమాలో సూర్యకుమారి గారు హీరోయిన్ గా వేస్తే, దానికి మాటలు పాటలు రాసింది శంకరంబాడి సుందరాచారి గారు. అప్పటినుంచి పరిచయం వాళ్ళిద్దరికీ. కానీ ఆ 30 సంవత్సరాల కాలక్రమంలో సూర్యకుమారి గారు ఒక అంతర్జాతీయ తారగా భారతదేశానికి వచ్చారు. శంకరంబాడి సుందరాచారి గారు చాలా అనామకుడుగా హాల్ లోకి ప్రవేశించారు. అదంతా శంకరంబాడి సుందరాచారి గారి గురించిన ప్రత్యేక కార్యక్రమం యూట్యూబ్ లో చేశానండి. మీరు వినొచ్చు తర్వాత.

సూర్యకుమారిగారు ఆ కార్యక్రమం అయిపోయాక వెనకొచ్చేశారు. లండన్ లోనే ఆవిడ కార్యక్రమాలు కొనసాగిస్తున్నారు . ఆవిడ తాను స్వంతగా ఇంట్లోనే కొంతమందికి పాఠాలు చెప్తూ ఉండేవాళ్ళు. ఆ తర్వాత సుమారుగా ఈ 72 , 73 ప్రాంతాల్లో వివాహమయ్యాక ఆవిడ Indian performing arts అనే సంస్థను కూడా స్థాపించారు. దాని తరపున ప్రదర్శనలివ్వడం ప్రారంభించారు. ఆ సంస్థను స్థాపించినప్పుడు వాళ్ళ అన్నయ్య రామారావుగారు (ఆయన్ని టెన్ని స్ రామారావు అంటుండేవాళ్ళు. ఆయన ఈ అమ్మత్ రాజ్ సోదరుల్ని వింబుల్డన్ ఆడడానికి లండన్ తీసుకొచ్చారు) తో కలిసి ఆవిడ ఆ సంస్థ స్థాపించడానికి అవసరమైన పత్రాలన్నీ కూడా తయారు చేసి, ఆ సంస్థలో ఓ డైరెక్టర్ గా వాళ్ళ అన్నయ్య గారి పేరుని, ఇంకో డైరెక్టర్ గా హెరాల్డ్ ఎల్విస్ గారి పేరుని ఉంచి ఆ సంస్థని రిజిస్టర్ చేశారు. భారతదేశం లో ఉండగా కూడా ఆవిడ కళాచైతన్య అనే సంస్థను ప్రారంభించి నాటకాన్ని వేశారు చిత్రార్థన అనేది .అలాగే Indian performing arts 1973 ప్రాంతాల్లో ప్రారంభించి దాని తరపున ఆవిడ ప్రదర్శనలివ్వడం ప్రారంభించారు. ఆ ప్రదర్శనలు దాదాపుగా ఆవిడకు 70 సంవత్సరాల వయసు వచ్చేవరకు కూడా నిరాటంకంగా జరిగినవి.

1985 లో అంటే వివాహమైన 12 సంవత్సరాలకి హెరాల్డ్ ఎల్విస్ మరణించారు. ఆయన మరణించినప్పుడు కూడా ఆవిడ ఏమాత్రం ధైర్యాన్ని కోల్పోకుండా ఆయన శవ పేటిక దగ్గరికి ఆయన ప్రయాణం చేసిన రాలీ సైకిల్ ని తీసికెళ్ళి అక్కడ ఉంచి , అలాగే ఆవిడ భగవద్గీత , ఈ భజనోవింద శ్లోకాలు అవన్నీ పాడి భర్తని పంపించేశారు. ఇది జరిగాక 94 , 95 వరకూ కూడా ఆవిడ ఆవిడ చురుకుగానే కార్యక్రమాల్ని ఇస్తూ ఉన్నారు.

1985 తర్వాత సూర్యకుమారి గారు అమెరికాకు కూడా చాలా సార్లు వచ్చారు. ముఖ్యంగా ఆవిడ కెనడా లోనూ, అమెరికా లోనూ ఉన్నటువంటి శివానంద ఆశ్రమాలకి వెళ్తుతూ ఉండేవాళ్ళు. ఆ సమయంలో వాళ్ళ అక్కయ్య గారి అబ్బాయి (టెక్సాస్ లో ఉన్నారు) దగ్గరికి కూడా వస్తూ ఉండేవాళ్ళు. ఆయన కెనడా లో ఉన్నప్పుడు కూడా ఆయన దగ్గరికి వెళ్ళేవాళ్ళు. సూర్యకుమారి గారు అంతకు ముందు మూడు సంవత్సరాలు అమెరికాలో ఉండి వెళ్లారు కదా. అప్పుడు ఆవిడ ఉపయోగించిన సంగీత పరికరాలు, గ్రామఫోన్ రికార్డులు అవన్నీ కూడా ఆమె అక్కయ్య గారి అబ్బాయి దగ్గర ఉంచేసి వెళ్లారు. మొన్న ఆయనతో మాట్లాడినప్పుడు చెప్పారు. ఆవిడకి చాలా భక్తి భావం, భారతీయ తత్వం పట్ల, భారతీయ వేదాంతం పట్ల చాలా గౌరవము ఉండేది. అందుకనే ఆవిడ అన్ని సంవత్సరాలు లండన్ లో ఉన్నప్పటికీ కూడా ఉచ్చారణలో ఏమీ వ్యత్యాసం కనబడదు. చిట్ట చివరలో పాడిన పాటలు వింటే కూడాను. ఇంకో వైపు అద్భుతమైన ఆంగ్ల భాషా పాటవంతో ఆంగ్లేయుల్లో కూడా కలిసిపోయారు. అది ఆమె ప్రత్యేకత.

ఇంకా భారతదేశం గురించి మాట్లాడుకున్నట్లైతే సూర్యకుమారి గారు, 1975 లో ఈ ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలకు వచ్చాక, 1984 లోనో 85 లోనో మద్రాస్ వచ్చారు. ఆవిడకు రాజ్యలక్ష్మీ ఫౌండేషన్ పురస్కార మిచ్చారు. అని అది తీసుకోవడానికొచ్చారు. మరొకసారి శివోహం అనే గ్రామఫోన్ రికార్డుని ఇవ్వడానికి. అలా వచ్చినప్పుడు ఆమెతో ఇంటర్వ్యూ అప్పట్లో వచ్చిన సినిమా పత్రికలు విజయచిత్ర లో వచ్చింది.

ఇలా 1959 లో ఆవిడ భారతదేశం వదిలేశాక మరణించేవరకు చూసుకుంటే కేవలం చేతివేళ్ల మీద లెక్క బెట్టగలిగినన్ని సార్లు మాత్రమే ఆవిడ భారతదేశానికి వచ్చారు. చిట్ట చివరి వరకు కూడా చాలా చురుకుగా ఉన్నారు. 70 సంవత్సరాల వయసు దాటాక ఈ కార్యక్రమాలకి కాస్త విరామం ఇచ్చారు. 2004 నుంచి ఆవిడ యొక్క ఆరోగ్యం కొంచెం దిగజారడం ప్రారంభమైంది. ఆవిడకు దగ్గర్లో ఉన్న చెల్లెలియా వెస్ట్ మినిస్టర్స్ హాస్పిటల్కి తరచుగా వెళ్ళుండేవాళ్ళు. ఆవిడకి అనారోగ్యం కలగకముందు కూడా ఆ ఆసుపత్రికి ప్రతి సంవత్సరం వెళ్లి వాళ్ళ వార్షికోత్సవాల్లో పాల్గొని వాళ్లందరికీ ప్రదర్శనలు ఇస్తుండేవాళ్ళు. అంటే ఏ ఆసుపత్రికైతే ఆవిడ కళాకారిణిగా వెళ్లారో, అదే ఆసుపత్రిలో పేషంట్ గా కూడా చేరారు.

2005 ఏప్రిల్ 24 రాత్రి 8 గంటలనుంచి దాదాపు 11 గంటల వరకు సూర్యకుమారి గారు ఉత్సాహం తోటే అందరి బెడ్ ల దగ్గరికి వెళ్లి రోగులనందరిని కూడా పలకరిస్తూ వాళ్లకు పాటలు పాడి ఆనందించేస్తూ చాలా చురుకుగా. చెలాకీగా ఉన్నారు. 11 గంటలకి పడుకున్నారు. నిద్రలోనే 12 గంటల 25 నిమిషాలకి చనిపోయారు అంటే 25 ఏప్రిల్ 2005 అవుతుంది. ఆవిడ్ని చాలా కంటికి రెప్పలా చూసుకున్న వాళ్ళు - నరేష్ కుమార్ సేథీ, రోహిణి పటేల్. ఏప్రిల్ 28 తారీఖున ఆవిడకి పట్నీవేల్ క్రెమటోరియం అందు అంతిమ క్రియలు నిర్వహించారు. అంతిమ కార్యక్రమాల విశేషాలన్నీ అప్పట్లో వచ్చిన నవ్య అనే వారపత్రికలో చాలా వివరంగా రాశారు. ఆ అంతిమ కార్యక్రమాలు నిర్వహించడానికి లండన్లో ఉన్నటువంటి తెలుగు ప్రముఖులు నాగభైరవ అప్పారావు గారు, ఆయన భార్య గారు, అలాగే డాక్టర్ కాదంబరీ శ్యామలరావు గారు, టంగుటూరిసూర్యకుమారి గారి గురించి ప్రత్యేకమైనటువంటి పుస్తకం ప్రచురించిన డాక్టర్ గూటాల కృష్ణమూర్తి గారు, సూర్య కుమారి గారి దగ్గర బంధువులు, వాళ్ళ పెద్దక్కయ్య దేవాగుప్త సావిత్రి గారి అమ్మాయి ఇవటూరిఅనసూయమ్మ గారు (ఆవిడే సూర్యకుమారిగారు భారతదేశాన్ని వదలడానికి ముందు వరకు కూడా స్నేహితురాలు గానే కాకుండా ఆవిడ కార్యక్రమాలన్నింటికీ కూడా చేదోడు వాదోడుగా ఉంటూ ఉండేవాళ్ళు), టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు గారి మునిమనవరాలు మేడూరి అవంతి.. ఇంకా చాలామంది వచ్చారు. ఆవిడకోరిక ప్రకారం అక్కడ ఉన్నవారందరూ పుష్పగుచ్చాలేమీ ఆవిడ మృతదేహం మీద ఉంచలేదు. కేవలం ఒక పూవు మాత్రం ఉంచారు. చిట్ట చివరి రెండు మూడు నిమిషాలు ఎలా జరిగిందో యథాతథంగా చదువుతాను, ఈ పత్రిక నుంచి.

"యజ్ఞ నారాయణ శర్మ బంధుత్వ జ్ఞాపకాల్ని వివరిస్తూ రెండు నిమిషాలు మాట్లాడారు. తర్వాత మా తెలుగు తల్లికి కాస్సెట్ ఆరంభమైంది సూర్యకుమారి గారి గొంతులో. వెంటనే రాట్నం మీద తను వడికిన నూలు చిలప నొకదాని మల్లెపూదండకు ప్రత్యామ్నాయంగా పేటిక మీద పొందుపరచి సూర్యకుమారి గారి దేశ భక్తి గీతాల ప్రభావం గురించి గూటాల కృష్ణమూర్తి గారు వివరించారు. ఆ తర్వాత సూర్యకుమారి గారి ప్రొడక్షన్ తరపున మైకేల్ ఫ్రెండ్ ఆమె శిష్యుడు, నటుడు ఇరవై ఏళ్లుగా సోదరుడు, సన్నిహితుడు గా వ్యవహరించిన నరేష్ కుమార్ సేథీ, స్వామి యగ్నిక్కులు ప్రసంగించారు. సూర్యకుమారి గారు పాడిన "చిదానంద రూప శివోహం శివోహం" అనే గానం మొదలవ్వగానే దహనసంస్కారానికి గూటాల కృష్ణమూర్తి గారు మీటనొక్కారు. పేటిక వెనక్కి జరుగుతూ ఉండగా రెండుపక్కల నుంచి వచ్చిన తెరలు వేదికను కమ్మేశాయి. ఎలక్ట్రానిక్ కన్వేయర్ బెల్టు ద్వారా పేటిక కింది గదిలోకి చేరింది. పక్కాన ఉన్న మెట్లు దిగి శర్మ గారు, కృష్ణమూర్తి గారు ఆ గదికి చేరేసరికి పేటిక దహనక్రియకు సిద్ధంగా ఉంది. పేటిక మీద ఉంచిన పుష్ప గుచ్చం ఇప్పుడక్కడ లేదు. నూలు చిలప మాత్రమే ఉంది. చిదానంద రూప గాన నేపథ్యంలో అక్కడ మరొక్క మీట గూటాల కృష్ణమూర్తి గారు

నొక్కగానే నలువైపుల నుంచి ఇంతెత్తు లేచిన మంటల్లో పేటిక అదృశ్యమైపోయింది. చిదానంద గానం ఆగిపోయింది. చూస్తూ ఉండగానే సూర్యకుమారి గారి భౌతిక కాయం చితాభస్మంగా మారిపోయింది. చివరకు మిగిలింది కాసెట్ల రూపంలో ఆమె అమృత వాణి మాత్రమే. భావితరాలవారిని తన మధురగానం తో పరవశింపచేయడానికి అవి చాలు."

ఆవిధంగా సూర్యకుమారి గారు సుమారుగా తన 80 సంవత్సరాల వయసులో మరణించారు. ఏ పంచభూతాలనైతే తన నాట్యానికి , అలాగే తన గానానికి ఆధారంగా చేసుకున్నారో ఆ పంచభూతాల్లో కలిసిపోయారు చివరికి. చాలా స్ఫూర్తిదాయకంగా ఉంటుంది మొట్టమొదటిసారి చూసుకుంటే గనక సూర్యకుమారి గారి జీవితం. ,ఆవిడ ఆనందించినటువంటి పనులు చేయడం, అలాగే అతి చిన్న వయసులోనే గాన కచేరీల ద్వారా సేకరించిన విరాళాలద్వారా సామాజిక సేవ చేయడం, స్కూల్ కి వెళ్లకుండా ఇంటి దగ్గరనే ఇంగ్లీష్ నేర్చుకొని అద్భుతమైన పట్టు సాధించి విదేశాల్లో కూడా ఏమాత్రం ఇబ్బంది లేకుండా జీవించగలిగేటటువంటి స్థాయికి చేరుకోవడం, ఎక్కడికెళ్ళితే అక్కడ సెలెబ్రిటీ స్థాయిని పునాదులనుంచి తెచ్చుకోవడం ఇవన్నీ కూడా టంగుటూరి సూర్యకుమారి గారి జీవితంలో అత్యంత స్ఫూర్తిదాయకమైన అంశాలు. చిట్టచివర్లో ఆవిడ కబీర్ దోహాల్ని కూడా గానంగా చేయాలనుకున్నారు. ఆవిడకి మత విద్వేషాలు ఇలాంటివంటే కూడా ఎక్కువ ఇష్టముండేది కాదు. అందుకని కబీర్ దోహాల్ని చేయాలనుకున్నారు, కానీ ఆకార్యక్రమం పూర్తవ్వకుండానే ఆవిడ ఈ లోకాన్ని వదిలి వెళ్లిపోయారు. అదండీ! టంగుటూరి సూర్యకుమారి గారి గురించినటువంటి ప్రత్యేక కార్యక్రమం నాలుగు వారాలుగా కొనసాగింది.

(ఆడియో టాక్ షో కి అక్షరరూపం ఇచ్చినవారు - శ్రీ బొడ్డు సత్యనారాయణ)

(సశేషం)

★★★

2018 ఏప్రిల్ 24 న ప్రసారమైన ఈ టాక్ షో ఇక్కడ వినవచ్చు

COMMENTS